

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 98

Tampereen luonnon monimuotoisuus (LUMO) -ohjelman päivitys

TRE:1112/11.04.02/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Annika Kettunen, puh. 040 687 7336 ja kehityspäällikkö
Kaisa Mustajärvi, puh. 040 806 2294, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnan johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Liitteenä oleva Tampereen luonnon monimuotoisuus (LUMO) -ohjelman päivitys hyväksytään suunnitelmaksi kaupungin luontoposiitivisuustavoitteen saavuttamiseksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen strategian 2035 – Tekemisen kaupunki yksi keskeinen tavoite on toimia luonnon monimuotoisuuden suunnannäyttäjänä ja vahvistaa luonnon monimuotoisuutta uudenlaisilla keinoilla. Strategian tavoitetta edistetään Tampereen luonnon monimuotoisuus- eli LUMO-ohjelmalla, joka kokoaa kaupungin toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ja vahvistamiseksi. Tavoite luontoposiitivisesta Tampereesta tarkoittaa sitä, että emme pelkästään vähennä luonnolle aiheuttamiamme haittoja, vaan aktiivisesti edistämme luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemien hyvinvointia.

Tampereen luontoposiitivisuustavoitteen saavuttaminen edellyttää koko kaupunkiorganisaation määrätietoista ja pitkäjänteistä sitoutumista sekä kaupungin toimenpiteiden lisäksi myös kaupunkilaisten ja yritysten toimia yhteisen luontomme hyväksi.

LUMO-ohjelman päivityksessä otetaan huomioon kaupungin vaikutus luonnon monimuotoisuuteen maailmanlaajuisesti. Tampereen hankinnoista on laskettu globaali luontojalanjälki, ja jatkossa tavoitteena on vähentää hankintoihin liittyvää luontojalanjälkeä. Ohjelman päivityksessä on huomioitu myös Suomen kymmenen suurimman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kaupungin johtajan allekirjoittaman luontojulkilausuman tavoitteet (kaupunkien luontofoorumi Tampereella 11.9.2024, Espoon päivitys 5.9.2025). Päivityksessä ohjelmaan on lisäksi tuotu näkyväksi luontopääomasta saatavat taloudelliset hyödyt. Tavoitteena on myös nostaa luonnon arvo taloudelle ja ihmisen terveydelle luontovaikutusten seurannan keskiöön.

Päivitetty ohjelma ulottuu nykyiselle strategiakaudelle 2025–2035. Ohjelma koostuu seitsemästä tavoitteesta. Kuusi ensimmäistä kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan elokuussa 2020. Seitsemäs tavoite on lisätty tässä LUMO-ohjelman päivityksessä.

Tavoitteet ovat:

1. Kaupunkiluonto on monimuotoista ja ilmastonmuutokseen sopeutuvaa.
2. Uhanalaiset luontotyytit ja lajit on turvattu.
3. Ekologiset verkostot ovat toimivia ja kattavia.
4. Vesistöjen ja pienvesien tila on hyvä ja niiden eliöstö monimuotoista ja elinvoimaista.
5. Haitallisten vieraslajien torjunta on tehokasta ja toimivaa.
6. Aasukat ja yhteisöt tuntevat lähiluontonsa arvot ja haluavat toimia niiden hyväksi.
7. Kaupungin luontojalanjälki on pienentynyt.

Luonnon monimuotoisuusohjelma on valmisteltu yhteistyössä kaupungin yksiköiden, palvelualueiden, tytäryhteisöjen sekä ulkoisten sidosryhmien kanssa vuosien 2024–2025 aikana. Päivityksen koordinoinnista on vastannut ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikkö. Myös kaupungin sisäisellä, monialaisella LUMO-työryhmällä on ollut tärkeä rooli ohjelman valmistelemissä ja toimenpiteiden toteuttamisessa. Ohjelman luonnosta käsiteltiin ja se hyväksyttiin jatkosuunnittelun pohjaksi kaupunginhallituksen kehittämiskokouksessa 9.3.2026 (§ 78). Tämän asian liitteenä on viimeistelty ehdotus päivitettyksi Tampereen luonnon monimuotoisuus (LUMO) -ohjelmaksi.

Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) 6 § mukaan ympäristönsuojelun yleissuunnittelua ja toimia ympäristönsuojelun huomioon ottamiseksi kunnan toiminnassa johtaa kunnanhallitus. Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 1. kohdan mukaisesti kaupunginhallitus päättää kaupunkistrategiaa toteuttavista merkittävistä strategisista ohjelmista ja suunnitelmista.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Kati Skippari, Annika Kettunen, Kaisa Mustajärvi, Tiina Leinonen

Liitteet

1 Kh 23.3.2026 Tampereen luonnon monimuotoisuusohjelma 2021–2035

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 2.4.2026 www.tampere.fi.

Päätös annettu tiedoksi sähköpostilla 2.4.2026.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin verkkosivuilla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomaisen

Tampereen kaupunginhallitus

Tampere
02.04.2026

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§98

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua vaaditaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tehdään ensisijaisesti Tampereen kaupungin asiointipalvelussa osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa>

Oikaisua voi kuitenkin vaatia myös postitse, sähköpostitse tai tuomalla kirjelmän kaupungin kirjaamoon. Tampereen kaupungin yhteystiedot:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere
sähköposti: kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.